aglasem.com

FOR AP CLASS 10 EXAM PREPARATION

AP Class 10 2027 Model Paper · Sanskrit

EXAM	YEAR	TYPE	SUBJECT
AP Class 10	2027	Model Paper	Sanskrit

BLUE PRINT & MODEL PAPERS OF SSC PUBLIC EXAMINATIONS FOR THE ACADEMIC YEAR 2026 – 27
BY THE DIRECTOR OF GOVERNMENT EXAMINATIONS (SSC BOARD), A.P.

23 S

S.S.C. EXMINATIONS – MAIN LANGUAGE (SANSKRIT)
BLUE PRINT FOR MODEL PAPER – 2026 – 27

Subject : M.L. SANSKRIT Max. Marks : 100 Time: 3 hrs.15min

I. विद्याप्रमाणानि – भारत्वपट्टिका

क्र.सं.	विद्याप्रमाणानि	अङ्काः	प्रतिशतम्
1.	अवगाहनम्	60	60 %
2.	मृदुत्वम्	20	20 %
3.	सर्जनात्मकता	20	20 %
	सम्पूर्णाङ्काः	100	100%

II. पाठभारत्वपट्टिका/विषयरूपभारत्वपट्टिका

क्र.सं.	विद्याप्रमाणानि	अङ्काः	प्रतिशतम्
1.	पद्यभागः	48	48 %
2.	सर्जनात्मकप्रश्नः	20	20 %
3.	भाषांशाः	32	32%
	सम्पूर्णाङ्काः	100	100%

III. प्रश्नानुरूपभारत्वपट्टिका

क्र.सं.	प्रश्नस्वरूपम्	प्रश्नसंख्या	अङ्काः	सम्पूर्णाङ्काः	प्रतिशतम्
1.	व्यासरूपसमाधानप्रश्नाः	7	8	56	56%
2.	लघुसमाधानप्रश्नाः	3	4	12	12%
3.	अतिलघुसमाधानप्रश्नाः	9	2	18	18%
4.	लक्ष्यात्मकप्रश्नाः	14	1	14	14%
	सम्पूर्णाङ्काः	33		100	100%

IV. 10 म कक्ष्या – प्राच्यपाठशाला संस्कृतम् – ब्लू प्रिन्ट् (परीक्षापथकम्) 2025 – 26

क्र.सं.	पाठ्यांशाः	अगाहनम् 60 अङ्काः				मृदुत्वम् 20 अङ्काः		सर्जनात्कता 20 अङ्काः		सम्पूर्णाङ्काः			
		व्यास	लघु	अति लघु	लक्ष्य	व्यास	अति लघु	व्यास	अति लघु	व्यास	लघु	अति लघु	लक्ष्य
1	पद्यभागः	$(8)^2$	$(4)^3$	$(2)^5$	$(1)^{14}$	$(8)^2$	$(2)^2$	-	-	$(8)^4$	$(4)^3$	$(2)^7$	$(1)^{14}$
2.	अपरिचित	$(8)^1$	-	-		-	-	-	-	$(8)^1$	-	-	-
3	सर्जनात्मक	-	-	-		-	-	$(8)^2$	$(2)^2$	$(8)^2$	-	$(2)^2$	-
	सम्पूर्णाङ्काः	24	12	10	14	16	4	16	4	56	12	18	14

★कुण्डल्यां विद्यमाना संख्या - अङ्कान्, बाह्यसंख्या – प्रश्नान् च सूचयति.

V. प्रश्नानुरूपविश्लेषणपट्टिका – प्राच्यपाठशालासंस्कृतम्

क्र.सं.	विद्याप्रमाणानि	प्र.सं	प्रश्नस्वरूपम्	अङ्काः		प्रश्नस्वभावम्
I	अवगाहनम्	1.	परिचितश्लोकं – प्रश्नाः	8अङ्काः	व्यास	पाठान्तर्गताः लघुश्लोकाः देयाः। समाधानं संपूर्णवाक्यरूपेण लेखनीयम्।
		2.	अपरिचितश्लोकं – प्रश्नाः	8अङ्काः	व्यास	पाठ्यपुस्तकात् बाह्यश्लोकाः देयाः। समाधानं संपूर्णवाक्यरूपेण लेखनीयम्।
		3.	श्लोकपूरण – भावम् (अन्तर्गतैच्छिकरूपेण)	8अङ्काः	व्यास	अ) नीतिश्लोकाः, चाणक्यनीति पठयोः नक्षत्रचिह्नितश्लोकाः देयाः । आ) मेघसन्देशः, द्रौपदीपरिदेवना पठयोः नक्षत्रचिह्नितश्लोकाः देयाः।
		4.	कविपरिचयः	4अङ्काः	लघु	पाठ्यपुस्तके पद्यभागीयकवेः परिचयः देयः ।
		5	विषयात्मकः	4अङ्काः	लघु	पाठ्यपुस्तके पद्यभागलघुप्रश्नः देयः
		6	विषयात्मकः	4अङ्काः	लघु	पाठ्यपुस्तके पद्यभागलघुप्रश्नः देयः

		प्र.सं	प्रश्नस्वरूपम्	अङ्काः		प्रश्नस्वभावम्
		7	सन्धिः (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	2 अङ्कौ	अति लघु	सन्धिविच्छेदरूपं देयम्। संयोजितपदम्, सन्धिनाम च चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		8	सन्धिः (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	2 अङ्कौ	अति लघु	संयोजितपदं दत्त्वा सन्धिविच्छेदनं , सन्धिनाम च चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		9	सन्धिः	2 अङ्कौ	अति लघु	सन्धिविच्छेदरूपं देयम्। संयोजितपदम्, सन्धिनाम च लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		10	समासः (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	2 अङ्कौ	अति लघु	समस्तपदं दत्त्वा विग्रहवाक्यं, समासनाम च चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		11	समासः	2 अङ्कौ	अति लघु	विग्रहवाक्यं दत्त्वा समस्तपदं, समासनाम च लिखन्तु इति प्रष्टव्यम्
		12	समानार्थकपदम् (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		13	समानार्थकपदम् (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		14	समानार्थकपदम्	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		15	विरुद्धार्थकपदम् (बहुलैच्छिकसमाधान - प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		16	विरुद्धार्थकपदम् (बहुलैच्छिकसमाधान - प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।

		प्र.सं	प्रश्नस्वरूपम्	अङ्काः		प्रश्नस्वभावम्
		17	विरुद्धार्थकपदम्	1 अङ्कः	लक्ष्यात्माक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		18	शब्दः (बहुलैच्छिकसमाधान - प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्माक	एकस्य शब्दस्य एकस्मिन् विभक्तौ एकं वचनरूपं दत्वा इतरवचने प्रष्टव्ये ।
		19	शब्दः (बहुलैच्छिकसमाधान - प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्माक	एकस्य शब्दस्य एकस्मिन् विभक्तौ एकं वचनरूपं दत्वा इतरवचने प्रष्टव्ये ।
		20	शब्दः	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	शब्दस्य एकं रूपं दत्वा तस्य विभक्तिं प्रष्टव्यम्
		21	धातुः (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	एकस्य धातोः एकस्मिन् लकारे एकस्मिन् पुरुषे एकं वचनरूपं दत्वा इतरवचने चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		22	धातुः (बहुलैच्छिकसमाधानप्रश्न)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	क्रियापदं दत्वा कालपरिवर्तनम् चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		23	धातुः	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	एकस्य धातोः एकस्मिन् लकारे एकस्मिन् पुरुषे एकं वचनरूपं दत्वा इतरवचने लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		24	व्युत्पत्तिः	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	व्यृत्पत्तिपदं दत्त्वा व्युत्पत्यर्थं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम्।
		25	व्युत्पत्तिः	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	व्युत्पत्यर्थं दत्त्वा व्युत्पत्त्यर्थं लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
II	मृदुत्वम्	26	विषयात्मकः (अन्तर्गतैच्छिकरूपेण)	8अङ्काः	व्यास	पाठ्यपुस्तके पद्यभागीयौ व्यासप्रश्नौ देयौ ।
		27	विषयात्मकः (अन्तर्गतैच्छिकरूपेण)	8अङ्काः	व्यास	पाठ्यपुस्तके पद्यभागीयौ व्यासप्रश्नौ देयौ ।

		प्र.सं	प्रश्नस्वरूपम्	अङ्काः		प्रश्नस्वभावम्
		28	छन्दः (बहुलैच्छिकसमाधानप्रश्नः	2अङ्कौ	अति लघु	वृत्तनाम दत्त्वा वृत्तलक्षणं चिन्वन्तु इति प्रष्ट्व्यम् ।
		29	छन्दः	2अङ्कौ	अति लघु	वृत्तलक्ष्यं दत्त्वा वृत्तनाम लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
III	सर्जनात्मकता	30	सर्जनात्मकप्रश्नः (अन्तर्गतैच्छिकरूपेण)	8अङ्काः	व्यास	अ) पाठ्यपुस्तके पद्यभागीयः सर्जनात्मकप्रश्नः देय। लेखा , संभाषणं, करपत्रं, गेयम् , इत्यादयः।
						आ) पाठ्यपुस्तके पद्यभागे विद्यमानः आन्ध्रानुच्छेदः देयः। सः अनुच्छेदः संस्कृतभाषया अनुवदन्तु इति प्रष्टव्यः ।
		31	सर्जनात्मकप्रश्नः (अन्तर्गतैच्छिकरूपेण)	8अङ्काः	व्यास	अ) पाठ्यपुस्तके पद्यभागीयः सर्जनात्मकप्रश्नः देय। लेखा , संभाषणं, करपत्रं, गेयम् , इत्यादयः।
						आ) पाठ्यपुस्तके पद्यभागे विद्यमानः आन्ध्रानुच्छेदः देयः। सः अनुच्छेदः संस्कृतभाषया अनुवदन्तु इति प्रष्टव्यः ।
		32	अलङ्कारः (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	2अङ्कौ	अति लघु	अलङ्कारनाम दत्त्वा अलङ्कारलक्षणं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		33	अलङ्कारः	2अङ्कौ	अति लघु	अलङ्कारलक्ष्यं दत्त्वा अलङ्कारनाम चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।

BLUE PRINT & MODEL PAPERS OF SSC PUBLIC EXAMINATIONSFOR THE ACADEMIC YEAR 2026 – 27
BY THE DIRECTOR OF GOVERNMENT EXAMINATIONS (S.S.C. BOARD), A.P.,

23S

SANSKRIT (MAIN LANAGUAGE)

संस्कृतम् (प्राच्योन्नतपाठशालानाम्)

प्रारूपप्रश्नापत्रम् – 1 : 2026 – 27

(MODEL QUESTION PAPER – 2026 – 27)

समयः : 3.15 **निमेषाः** | **गरिष्ठाङ्काः** : 100

छात्राणां सूचनाः :

1. अस्मिन् प्रश्नपत्रे त्रयः विभागाः भवन्ति ।
2. प्रश्नपत्रपठनाय 15 निमेषाः , समाधानलेखनाय 3 घण्टाः समयः भवति।
3. प्रश्नानां समाधानानि समाधानपत्रे एव लेखनीयानि ।
4. भाषांशाः इति विभागे विद्यमानानां प्रश्नानां समाधानानि समाधानपत्रे **एकत्रैव** लेखनीयानि ।

विभागः - I

अवगाहनम्

अ) . अधः दत्तं श्लोकं पठित्वा प्रश्नानां समाधानानि लिखन्तु। $4 \times 2 = 8$

1. सुरर्षिणा कोपटिकेन संस्तुतम्
व्रतं चिकीर्षुः प्रियभामिनी हरेः
अवाप्य तत्सम्मतिमाह्वयद्रता
निजाः सपत्नी सुहृदश्च बन्धुताम् ।।

प्रश्नाः - क) सुरर्षिः कः ?
ख) हरेः प्रियभामिनी का ?
ग) सत्यभामा किं चिकीर्षति ?
घ) सत्यभामा कान् आह्वयत् ?

आ) **अधः दत्तं श्लोकं पठित्वा प्रश्नानां समाधानानि लिखन्तु।** $4 \times 2 = 8$

2. . प्रदोषे दीपकश्चन्द्रः
प्रभाते दीपको रविः
त्रैलोक्यदीपको धर्मः
सुपुत्रः कुलदीपकः।।

प्रश्नाः च) प्रदोषे दीपकः कः ?
छ) कस्मिन् समये दीपको रविः ?
ज) कुत्र दीपकः धर्मः ?
झ) सुपुत्रः कस्य दीपकः ?

इ) **श्लोकं पूरयित्वा भावं च लिखन्तु ।** $1 \times 8 = 8$

3. दानेन भूतानि ..... हन्ति ।।

अथवा

सन्तप्तानां ..... हर्म्या ।।

ई) **अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि पञ्च वाक्येषु लिखन्तु ।** $3 \times 4 = 12$

4) समाजपोषिताः वयम् इत्यस्य भावः कः ?

5) " सहसा विदधीत न क्रियां " किमर्थमिति लिखन्तु ?

6) मेघसन्देशः पाठस्य कविमुद्दिश्य लिखन्तु ?

उ) **7 – 11 पर्यन्तं निर्देशानुसारं लिखन्तु ।** $5 \times 2 = 10$

7) <u>विघ्न + अद्रिभेद</u> शतधारधुरं धरं नः।

रेखाङ्कितपदानां सन्धिकार्यं सन्धिनाम च चिन्वन्तु।

अ) विघ्नद्रिभेद , सवर्णदीर्घसन्धिः आ) विघ्रद्रिभेद , गुणसन्धिः

इ) विघ्नाद्रिभेद , सवर्णदीर्घसन्धिः ई) विघ्नाद्रिभेद , यणादेशसन्धिः

8) ऋत्विक् <u>वेदोच्चारणेन</u> राजानम् आशिषति ।

रेखाङ्कितपदस्य विसन्धिकार्यं, सन्धिनाम च चिन्वन्तु।

अ) वेदा + उच्चारणेन , सवर्णदीर्घसन्धिः आ) वेदा + ऊच्चारणेन , वृद्धिसन्धिः

इ) वेद + ऊच्चारणेन , गुणसन्धिः ई) वेद + उच्चारणेन , गुणसन्धिः

9) यक्षः <u>रामगिरि + आश्रमेषु</u> वसति।

रेखाङ्कितपदानां सन्धिकार्यं सन्धिनाम च लिखन्तु।

10) <u>पञ्चवटी</u> सुन्दरः प्रदेशः । **रेखाङ्कितपदस्य विग्रहवाक्यं, समासनाम च चिन्वन्तु।**

अ) पञ्च च वटः च, द्वन्द्वसमासः आ) पञ्चानां वटानां समाहारः, द्विगुसमासः

इ) पञ्चसु वटेषु , तत्पुरुषसमासः ई) पञ्चच असौ वटश्च, बहुव्रीहिसमासः

11) <u>न विवेकः</u> परमापदां पदम् । **रेखाङ्कितपदयोः समस्तपदं, समासनाम च लिखन्तु।**

ऊ) 12 तः 25 पर्यन्तं निर्देशालुसारं लिखन्तु। $14 \times 1 = 14$

12) जनाः **वाचा** यद् वदन्ति तदेव तैः करणीयम् ।

रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु।

अ) स्रजा आ) वायुना

इ) गिरा ई) वकारेण

13) मानवपतनस्य **तृष्णा** एव कारणभूता । **रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु।**

अ) त्रपा आ) आशा

इ) आपः ई) तृप्तः

14) अधिकचलनेन **पादयोः** वेदना भवति । **रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं लिखन्तु।**

15) **दिवा** प्रकाशः अधिकः भवति । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु।**

अ) दिवाकरः आ) रात्रिः

इ) द्यौः ई) प्रभा

16) **धार्मिकः** सदा धर्ममनुसरति । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु।**

अ) आधार्मिकः आ) अनादरः

इ) आधारः ई) अधार्मिकः

17) चिन्तने **नीचता** न भवेत् । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं लिखन्तु।**

18) " **गाम्** " इति पदस्य इतरवचने चिन्वन्तु ।

अ) गावौ – गाः आ) गोभ्याम् – गोभिः

इ) गोभ्याम् – गोभ्यः ई) गवोः – गवाम्

19) " **वध्वाम्** " इति पदस्य विभक्तिं चिन्वन्तु ।

अ) सप्तमी आ) द्वितीया

इ) तृतीया ई) षष्ठी

20) " **मधु** " इति पदस्य इतरवचनानि लिखन्तु ।

21) " **मेलिष्यति** " इति क्रियापदस्य इतरवचने लिखन्तु ।

अ) मिलतः – मिलन्ति आ) मेलिष्यतः – मेलिष्यन्ति

इ) मेलिष्यथः – मेलिष्यथ ई) मेलिष्यावः – मेलिष्यामः

22) " **ऐच्छत्** " इति क्रियापदस्य वर्तमानकालरूपं चिन्वन्तु।

अ) इच्छेत् आ) एषिष्यति

इ) इच्छति ई) इच्छतु

23) " **गणयसि** "इति क्रियापदस्य इतरवचने लिखन्तु ।

24) " **वाल्मीकिः** " इति पदस्य व्युत्यर्थं चिन्वन्तु।

अ) वल्मीकात् भवः आ) वाल्कात् जातः

आ) वालवात् जातः ई) वायसात् जातः

25) **नारं ददाति** इति व्युत्पत्यर्थस्य व्युत्पत्तिपदं लिखन्तु।

विभागः – II

मृदुत्वम्

ऋ) **अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि दश वाक्येषु लिखन्तु ।** $2 \times 8 = 16$

26) ध्येयपथिकसाधकः कार्यपथे कथं साधयति ?

अथवा

अवतारिका पाठभागसारांशं लिखन्तु ।

27) परमो धर्मः पाठ्यभागसारांशं स्वीयवाक्यैः लिखन्तु ।

अथवा

चाणक्यनीतिश्लोकाः समाजं कथमुपकुर्वन्ति इति लिखन्तु ।

ऋ) **निर्देशानुसारं लिखन्तु।** $2 \times 2 = 4$

28) **मन्दाक्रान्ता**वृत्तस्य लक्षणं चिन्वन्तु ।

अ) न न म य य युतेयं मालिनी भोगि लोकैः

आ) रसै रुद्रैश्छिन्ना यमनसभलागः शिखरिणी

इ) मन्दाक्रान्ता जलधिषडगैर्भौ न तौ तात् गुरू चेत्

ई) जतौ तु वंशस्थमुदीरितं जरौ

29) **यदा लोके सूक्ष्मं व्रजति सहसा तद्विपुलताम् ।**
इति श्लोकपदस्य वृत्तनाम लिखन्तु।

विभागः – III

सर्जनात्मकता -

ए) अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि सर्जनात्मकतया लिखन्तु । 2 × 8 = 16

30) मन्दाकिनी गीते उपयुक्त विविधविशेषणक्रियापदैः अन्यां नदीं वर्णयन्तु।

अथवा

संस्कृभाषायां अनुवदन्तु ।

తన కోపమే తన శత్రువు
తన శాంతమే తనకు రక్ష దయ చుట్టంబౌ
తన సంతోషమే స్వర్గము
తన దుఃఖమే నరకమండ్రు తథ్యము సుమతీ ।।

31) भवता दृष्टं किमपि क्षेत्रं कमपि मार्गं वा वर्णयन्तः मित्राय पत्रं लिखन्तु।

अथवा

संस्कृभाषायां अनुवदन्तु ।

ఓ స్వామీ ! శ్రీకృష్ణా ! నేను నీ పూజ కోసం పుష్పాలను తీసుకురావటానికి తోటకు వెళ్ళాను. అక్కడ ఉన్న పుష్పాలు మమ్మల్ని చెట్లనుండి వేరు చెయ్యకు అని జాలిగా వేడుకున్నాయి. అందుకని నేను పుష్పాలను తేలేకపోయాను. కానీ నా హృదయకమలాన్ని నీ పాదాలయందు సమర్పిస్తున్నాను.

ऐ) निर्देशानुसारं लिखन्तु। 2 × 2 = 4

32) **दीपकालङ्कार**स्य लक्षणं चिन्वन्तु ।

అ) चेत् बिम्बप्रतिबिम्बत्वं दृष्टान्तस्दलङ्कृतिः।
ఆ) बहुभिर्बहुधोल्लेखात् एकस्य उल्लेखिता मता ।
ఇ) प्रस्तुताप्रस्तुतानाञ्च तुल्यत्वे दीपकं मतम्।
ఈ) अप्रस्तुतप्रशंसा स्यात् सा यत्र प्रस्तुताश्रया।

33) **स्यात् मल्लप्रतिमल्लत्वे सङ्ग्रामोद्दाम हुङ्कृतिः।**
इति श्लोकपादे विद्यमानस्य अलङ्कारनाम लिखन्तु।

BLUE PRINT & MODEL PAPERS OF SSC PUBLIC EXAMINATIONSFOR THE ACADEMIC YEAR 2026 – 27
BY THE DIRECTOR OF GOVERNMENT EXAMINATIONS (S.S.C. BOARD), A.P.,

23S

SANSKRIT (MAIN LANAGUAGE)

संस्कृतम् (प्राच्योन्नतपाठशालानाम्)

प्रारूपप्रश्नापत्रम् – 2 : 2026 – 27

(MODEL QUESTION PAPER – 2026 – 27)

समयः : 3.15 **निमेषाः** **गरिष्ठाङ्काः** : 100

छात्राणां सूचनाः :

1. अस्मिन् प्रश्नपत्रे त्रयः विभागाः भवन्ति ।
2. प्रश्नपत्रपठनाय 15 निमेषाः , समाधानलेखनाय 3 घण्टाः समयः भवति।
3. प्रश्नानां समाधानानि समाधानपत्रे एव लेखनीयानि ।
4. " **भाषांशाः** " इति विभागे विद्यमानानां प्रश्नानां समाधानानि समाधानपत्रे **एकत्रैव** लेखनीयानि ।

विभागः - I

अवगाहनम्

अ) अधः दत्तं श्लोकं पठित्वा प्रश्नानां समाधानानि लिखन्तु। $4 \times 2 = 8$

1. उद्दालकस्य नियतः शिष्य एको
नाम्ना कहोड इति विश्रुतोऽभूत्
तस्मै प्रादात् सद्य एव श्रुतं च
भार्यां च वै दुहितरं स्वां सुजाताम् ।।

प्रश्नाः – क) उद्दालकस्य शिष्यः कः ?

ख) उद्दालकस्य पुत्री का ?

ग) उद्दालकः सुजातां कस्मै प्रादात् ?

घ) कहोडस्य पत्नी का ?

आ) **अधः दत्तं श्लोकं पठित्वा प्रश्नानां समाधानानि लिखन्तु।** $4 \times 2 = 8$

2. . ताराणां भूषणं चन्द्रः

नराणां भूषणं श्रमः

धाणाणां भूषणं विद्या

शीलं सर्वस्य भूषणम्।।

प्रश्नाः च) ताराणां भूषणं कः ?

छ) केषां भूषणं श्रमः ?

ज) छात्राणां भूषणं का ?

झ) सर्वस्य भूषणं किम् ?

इ) **श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखन्तु ।** $1 \times 8 = 8$

3. यथा चतुर्भिः ..... कर्मणा ।।

अथवा

निशम्य सिद्धिं ..... गिरः ।।

ई) **अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि 4 – 5 वाक्येषु लिखन्तु ।** $3 \times 4 = 12$

4) केचन कार्यमारभ्य मध्ये एव त्यजन्ति । कार्यं भवन्तः कथं समापयन्ति ?

5) आषाढमासे भवतः परिसरप्रदेशाः कथं भवन्ति ?

6) परमो धर्मः पाठस्य कविमुद्दिश्य लिखन्तु ?

उ) 7 – 11 **पर्यन्तं निर्देशानुसारं लिखन्तु ।** $5 \times 2 = 10$

7) **कपट + उपायेन** मारीचः रामं वञ्चितवान् ।

रेखाङ्कितपदानां सन्धिकार्यं सन्धिनाम च चिन्वन्तु।

अ) कपटापायेन , सवर्णदीर्घसन्धिः आ) कपटोपायेन , सवर्णदीर्घसन्धिः

इ) कपटोपायेन , गुणसन्धिः ई) कपट्टपायेन , गुणसन्धिः

8) न **चापि** काव्यं नवमित्यवद्यम् । **रेखाङ्कितपदस्य विसन्धिकार्यं, सन्धिनाम च चिन्वन्तु**

अ) च + अपि , सवर्णदीर्घसन्धिः
आ) चा + अपि , वृद्धिसन्धिः
इ) च + आपि , गुणसन्धिः
ई) चा + आपि , सवर्णदीर्घसन्धिः

9) माता देवालये अस्ति । पिता अपि **तत्र + एव** अस्ति।

रेखाङ्कितपदानां सन्धिकार्यं सन्धिनाम च लिखन्तु।

10) **लज्जावनता** पार्वती लीलाकमलपत्राणि गणयामास।

रेखाङ्कितपदस्य विग्रहवाक्यं, समासनामच चिन्वन्तु ।

अ) लज्जा च अवनता , द्वन्द्वसमासः
आ) लज्जायां अवनता च , सप्तमीतत्पुरुषसमासः
इ) लज्जायाः अवनता, पञ्चमीतत्पुरुषसमासः
ई) लज्जया अवनता, तृतीयातत्पुरुषसमासः

11) **न अर्थं** कार्यं न करणीयम् ।

रेखाङ्कितपदयोः समस्तपदं, समासनाम च लिखन्तु।

ऊ) 12 तः 25 पर्यन्तं निर्देशालुसारं लिखन्तु। 14 × 1= 14

12) जलजन्तवः **पयोनिधौ** अत्यधिकं निवसन्ति ।

रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु

अ) समुद्रे
आ) जले
इ) आकाशे
ई) भूमौ

13) **आभरणानि** सहजसौन्दर्यं वर्धयन्ति ।

रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु

अ) रणानि
आ) व्रणानि
इ) भरणानि
ई) अलङ्करणानि

14) **वाणी**विलासमपरत्र कृतोपलम्भ । **रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं लिखन्तु**

15) **तन्द्रितः** कार्यं कर्तुं बिभेति । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु**

अ) वितन्द्रितः आ) प्रतन्द्रितः

इ) अतन्द्रितः ई) परतन्द्रितः

16) धनं **नश्वरं** भवति । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु।**

अ) शाश्वतम् आ) नाशनम्

इ) नाकम् ई) शप्तम्

17) **पण्डितः** पुरस्कारं प्राप्नोति । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं लिखन्तु।**

18) " **येन** " इत्यस्य इतरवचने लिखन्तु ।

अ) याभ्याम् – यैः आ) याभ्याम् - येभ्यः

इ) यौ – ये ई) ययोः – येषाम्

19) " **वध्वै** " इति पदस्य विभक्तिं लिखन्तु ।

अ) चतुर्थी आ) सप्तमी

इ) पञ्चमी ई) द्वितीया

20) " **गौः** " इति पदस्य इतरवचने लिखन्तु ।

21) " **एषिष्यसि** " इत्यस्य इतरवचने लिखन्तु ।

अ) एषिष्यतः – एषिष्यन्ति आ) एषिष्यथः – एषिष्यथ

इ) एषिष्यावः – एषिष्यामः ई) एषिष्यथः – एषिष्यन्ति

22) " **अजायत** " इति क्रियापदस्य वर्तमानकालरूपं लिखन्तु ।

अ) जायते आ) जनिष्यते

आ) जायेताम् ई) जायेत

23) " **मिलति** " इति पदस्य इतरवचने लिखन्तु ।

24) " **मुनिः** " इति पदस्य व्युत्यर्थं चिन्वन्तु।

अ) मोक्षं नयति आ) मुञ्चति नयति

आ) मोदयति नमति ई) मननात्

25) **पुमान् गौरिव** इति व्युत्पत्यर्थस्य व्युत्पत्तिपदं लिखन्तु।

विभागः – II

मृदुत्वम्

ऋ) अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि दशवाक्येषु लिखन्तु । $2 \times 8 = 16$

26) मेघसन्देशः पाठ्यभागसारांशं स्वीयवाक्यैः लिखन्तु ?

अथवा

भगवतः विषये कीदृशी भवाना भवेत् ? कीदृशी भावना न भवेत् ?

27) नीतिश्लोकाः इदानीन्तनसमाजे कथमुपयोक्तव्याः इति स्वीयवाक्यैः लिखन्तु ?

अथवा

पुत्रसंरक्षणे मातुः दायित्वं लिखन्तु।

ॠ) निर्देशानुसारं लिखन्तु। $2 \times 2 = 4$

28) **मालिनी**वृत्तस्य लक्षणं चिन्वन्तु ।

अ) न न म य य युतेयं मालिनी भोगि लोकैः

आ) रसै रुद्रैश्छिन्ना यमनसभलगाः शिखरिणी

इ) मन्दाक्रान्ता जलधिषडगैर्भौ न तौ तात् गुरू चेत्

ई) जतौ तु वंशस्थमुदीरितं जरौ

29) **इतीरयित्वा गिरमात्त सत्क्रिये** ।

इति श्लोकपदस्य वृत्तनाम लिखन्तु।

विभागः – III

सर्जनात्मकता –

ए) अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि सर्जनात्मकतया लिखन्तु । $2 \times 8 = 16$

30) चाणक्यनीतिश्लोकानां महत्त्वं वर्णयन्तः मित्राय पत्रं लिखन्तु ।

अथवा

संस्कृभाषायां अनुवदन्तु ।

తన కోపమే తన శత్రువు
తన శాంతమే తనకు రక్ష దయ చుట్టంబౌ
తన సంతోషమే స్వర్గము
తన దుఃఖమే నరకమండ్రు తథ్యము సుమతీ ।।

31) ध्येयपथिकसाधक गीतसदृशम् एकं गीतं लिखन्तु।

अथवा

संस्कृभाषायां अनुवदन्तु ।

పూర్వం శ్రవణకుమారుడనే పేరుగల బాలుడు తల్లిదండ్రులను మిక్కిలి భక్తితో ప్రేమగా సేవించేవాడు. అతను గుడ్డివారైన తల్లిదండ్రులకు ప్రాద్దునే లేచి నమస్కారం చేసి వివిధసేవలు చేసేవాడు. భిక్షాటనం ద్వారా వారిని రక్షిస్తూ చాను చదువుకుంటూ ఉండేవాడు. విద్యాభ్యాసం పూర్తి అయిన తర్వాత సంపాదనకొరకు వేరేనగరానికి వెళ్తున్న సమయంలో తల్లిదండ్రులను కావడిలో కూర్చో బెట్టి మోస్తూ తీసుకెళ్ళేవాడు.

ऐ) 32 तः 33 पर्यन्तं निर्देशानुसारं लिखन्तु। $2 \times 2 = 4$

32) **उल्लेखालङ्कारस्य** लक्षणं चिन्वन्तु ।

अ) चेत् बिम्बप्रतिबिम्बत्वं दृष्टान्तस्यतदलङ्कृतिः ।

आ) बहुभिर्बहुदोल्लेखात् एकस्य उल्लेखिता मता ।

इ) प्रस्तुताप्रस्तुतानाञ्च तुल्यत्वे दीपकं मतम्।

ई) अप्रस्तुतप्रशंसा स्यात् सा यत्र प्रस्तुताश्रया।

33) **एकः कृती शकुन्तेषु योऽन्यं शक्रान्नयाचते।**

इति श्लोकपादे विद्यमानस्य अलङ्कारनाम लिखन्तु।

BLUE PRINT & MODEL PAPERS OF SSC PUBLIC EXAMINATIONS FOR THE ACADEMIC YEAR 2026 – 27
BY THE DIRECTOR OF GOVERNMENT EXAMINATIONS (SSC BOARD), A.P.

24 S

S.S.C. EXMINATIONS – MAIN LANGUAGE (SANSKRIT)
BLUE PRINT FOR MODEL PAPER – 2026 – 27

Subject : M.L. SANSKRIT Max. Marks : 100 Time: 3 hrs.15min

I. विद्याप्रमाणानि – भारत्वपट्टिका

क्र.सं.	विद्याप्रमाणानि	अङ्काः	प्रतिशतम्
1.	अवगाहनम्	60	60 %
2.	मृदुत्वम्	20	20 %
3.	सर्जनात्मकता	20	20 %
	सम्पूर्णाङ्काः	100	100%

II. पाठभारत्वपट्टिका/विषयरूपभारत्वपट्टिका

क्र.सं.	विद्याप्रमाणानि	अङ्काः	प्रतिशतम्
1.	गद्यभागः	48	48 %
2.	सर्जनात्मकप्रश्नः	20	20 %
3.	भाषांशाः	32	32%
	सम्पूर्णाङ्काः	100	100%

III. प्रश्नानुरूपभारत्वपट्टिका

क्र.सं.	प्रश्नस्वरूपम्	प्रश्नसंख्या	अङ्काः	सम्पूर्णाङ्काः	प्रतिशतम्
1.	व्यासरूपसमाधानप्रश्नाः	7	8	56	56%
2.	लघुसमाधानप्रश्नाः	3	4	12	12%
3.	अतिलघुसमाधानप्रश्नाः	9	2	18	18%
4.	लक्ष्यात्मकप्रश्नाः	14	1	14	14%
	सम्पूर्णाङ्काः	33		100	100%

IV. 10 म कक्ष्या – प्राच्यपाठशाला संस्कृतम् – ब्लू प्रिन्ट् (परीक्षापथकम्) 2026 – 27

क्र.सं.	पाठ्यांशाः	अगाहनम् 60 अङ्काः				मृदुत्वम् 20 अङ्काः		सर्जनात्कता 20 अङ्काः		सम्पूर्णाङ्काः			
		व्यास	लघु	अति लघु	लक्ष्य	व्यास	अति लघु	व्यास	अति लघु	व्यास	लघु	अति लघु	लक्ष्य
1	पद्यभागः	$(8)^2$	$(4)^3$	$(2)^5$	$(1)^{14}$	$(8)^2$	$(2)^2$	-	-	$(8)^4$	$(4)^3$	$(2)^7$	$(1)^{14}$
2.	अपरिचित	$(8)^1$	-	-		-	-	-	-	$(8)^1$	-	-	-
3	सर्जनात्मक	-	-	-		-	-	$(8)^2$	$(2)^2$	$(8)^2$	-	$(2)^2$	-
	सम्पूर्णाङ्काः	24	12	10	14	16	4	16	4	56	12	18	14

★कुण्डल्यां विद्यमाना संख्या - अङ्कान् , बाह्यसंख्या – प्रश्नान् च सूचयति.

V. प्रश्नानुरूपविश्लेषणपट्टिका – प्राच्यपाठशालासंस्कृतम्

क्र.सं.	विद्याप्रमाणानि	प्र.सं	प्रश्नस्वरूपम्	अङ्काः		प्रश्नस्वभावम्
I	अवगाहनम्	1.	परिचितगद्यांशं – प्रश्नाः	8अङ्काः	व्यास	पाठान्तर्गताः लघुगद्यांशाः देयाः। समाधानं संपूर्णवाक्यरूपेण लेखनीयम्
		2.	अपरिचितगद्यांशं – प्रश्नाः	8अङ्काः	व्यास	पाठ्यपुस्तकात् बाह्यगद्यांशाः देयाः। समाधानं संपूर्णवाक्यरूपेण लेखनीयम्।
		3.	आन्ध्रभाषानुवादः	8अङ्काः	व्यास	अपरिचितसंस्कृतभाषानुच्छेदस्य आन्ध्रभाषानुवादः
		4.	कविपरिचयः	4अङ्काः	लघु	पाठ्यपुस्तके गद्यभागीयकवेः परिचयः देयः ।
		5	विषयात्मकः	4अङ्काः	लघु	पाठ्यपुस्तके गद्यभागलघुप्रश्नः देयः
		6	विषयात्मकः	4अङ्काः	लघु	पाठ्यपुस्तके गद्यभागलघुप्रश्नः देयः
		7	सन्धिः (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	2 अङ्कौ	अति लघु	सन्धिविच्छेदरूपं देयम्। संयोजितपदम्, सन्धिनाम च चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		8	सन्धिः (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	2 अङ्कौ	अति लघु	संयोजितपदं दत्त्वा सन्धिविच्छेदनं , सन्धिनाम च चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।

		प्र.सं	प्रश्नस्वरूपम्	अङ्काः		प्रश्नस्वभावम्
		9	सन्धिः	2 अङ्कौ	अति लघु	सन्धिविच्छेदरूपं देयम्। संयोजितपदम्, सन्धिनाम च लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		10	समासः (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	2 अङ्कौ	अति लघु	समस्तपदं दत्त्वा विग्रहवाक्यं, समासनाम च चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		11	समासः	2 अङ्कौ	अति लघु	विग्रहवाक्यं दत्त्वा समस्तपदं, समासनाम च लिखन्तु इति प्रष्टव्यम्
		12	समानार्थकपदम् (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		13	समानार्थकपदम् (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		14	समानार्थकपदम्	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		15	विरुद्धार्थकपदम् (बहुलैच्छिकसमाधान - प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		16	विरुद्धार्थकपदम् (बहुलैच्छिकसमाधान - प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्माक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		17	विरुद्धार्थकपदम्	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	वाक्यं दत्त्वा रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		18	शब्दः (बहुलैच्छिकसमाधान - प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	एकस्य शब्दस्य एकस्मिन् विभक्तौ एकं वचनरूपं दत्वा इतरवचने प्रष्टव्ये ।

		प्र.सं	प्रश्नस्वरूपम्	अङ्काः		प्रश्नस्वभावम्
		19	शब्दः (बहुलैच्छिकसमाधान - प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	एकस्य शब्दस्य एकस्मिन् विभक्तौ एकं वचनरूपं दत्वा इतरवचने प्रष्टव्ये ।
		20	शब्दः	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	शब्दस्य एकं रूपं दत्वा तस्य विभक्तिं प्रष्टव्यम्
		21	धातुः (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	एकस्य धातोः एकस्मिन् लकारे एकस्मिन् पुरुषे एकं वचनरूपं दत्वा इतरवचने चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		22	धातुः (बहुलैच्छिकसमाधानप्रश्न)	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	क्रियापदं दत्वा कालपरिवर्तनम् चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		23	धातुः	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	एकस्य धातोः एकस्मिन् लकारे एकस्मिन् पुरुषे एकं वचनरूपं दत्वा इतरवचने लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		24	व्युत्पत्तिः	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	व्यृत्पत्तिपदं दत्त्वा व्युत्पत्यर्थं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम्।
		25	व्युत्पत्तिः	1 अङ्कः	लक्ष्यात्मक	व्युत्पत्यर्थं दत्त्वा व्युत्पत्त्यर्थं लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
II	मृदुत्वम्	26	विषयात्मकः (अन्तर्गतैच्छिकरूपेण)	8अङ्काः	व्यास	पाठ्यपुस्तके गद्यभागीयौ व्यासप्रश्नौ देयौ ।
		27	विषयात्मकः (अन्तर्गतैच्छिकरूपेण)	8अङ्काः	व्यास	पाठ्यपुस्तके गद्यभागीयौ व्यासप्रश्नौ देयौ ।
		28	संश्लिष्टवाक्यम् (बहुलैच्छिकसमाधान प्रश्नः)	2अङ्कौ	अतिलघु	सामान्यवाक्ये, प्रत्ययं च दत्त्वा प्रत्ययोजनेन संश्लिष्टवाक्यं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		29	संश्लिष्टवाक्यम्	2अङ्कौ	अतिलघु	सामान्यवाक्ये, प्रत्ययं च दत्त्वा प्रत्ययोजनेन संश्लिष्टवाक्यं लिखन्तु इति प्रष्टव्यम्।

क्र.सं.	विद्याप्रमाणानि	प्र.सं	प्रश्नस्वरूपम्	अङ्काः		प्रश्नस्वभावम्
III	सर्जनात्मकता	30	सर्जनात्मकप्रश्नः (अन्तर्गतैच्छिकरूपेण)	8अङ्काः	व्यास	अ) पाठ्यपुस्तके गद्यभागीयः सर्जनात्मकप्रश्नः देय। लेखा , संभाषणं, करपत्रं, गेयम् , इत्यादयः।
						आ) पाठ्यपुस्तके गद्यभागे विद्यमानः आन्ध्रानुच्छेदः देयः। सः अनुच्छेदः संस्कृतभाषया अनुवदन्तु इति प्रष्टव्यः ।
		31	सर्जनात्मकप्रश्नः (अन्तर्गतैच्छिकरूपेण)	8अङ्काः	व्यास	अ) पाठ्यपुस्तके गद्यभागीयः सर्जनात्मकप्रश्नः देय। लेखा , संभाषणं, करपत्रं, गेयम् , इत्यादयः।
						आ) पाठ्यपुस्तके गद्यभागे विद्यमानः आन्ध्रानुच्छेदः देयः। सः अनुच्छेदः संस्कृतभाषया अनुवदन्तु इति प्रष्टव्यः ।
		32	कर्तृकर्मणिवाक्यम् (बहुलैच्छिकसमाधानप्रश्नः	2अङ्कौ	अति लघु	कर्तृवाक्यं दत्त्वा कर्मणिवाक्यं चिन्वन्तु इति प्रष्टव्यम् ।
		33	कर्तृकर्मणिवाक्यम्	2अङ्कौ	अति लघु	कर्मणिवाक्यं दत्त्वा कर्तृवाक्यं लिखन्तु इति प्रष्टव्यम् ।

BLUE PRINT & MODEL PAPERS OF SSC PUBLIC EXAMINATIONSFOR THE ACADEMIC YEAR 2026 – 27
BY THE DIRECTOR OF GOVERNMENT EXAMINATIONS (S.S.C. BOARD), A.P.,

24S

SANSKRIT (MAIN LANAGUAGE)

संस्कृतम् (प्राच्योन्नतपाठशालानाम्)

प्रारूपप्रश्नापत्रम् – 1 : 2026 – 27

(MODEL QUESTION PAPER – 2026 – 27)

समयः : 3.15 **निमेषाः** **गरिष्ठाङ्काः** : 100

छात्राणां सूचनाः :

1. अस्मिन् प्रश्नपत्रे त्रयः विभागाः भवन्ति ।
2. प्रश्नपत्रपठनाय 15 निमेषाः , समाधानलेखनाय 3 घण्टाः समयः भवति।
3. प्रश्नानां समाधानानि समाधानपत्रे एव लेखनीयानि ।
4. भाषांशाः इति विभागे विद्यमानानां प्रश्नानां समाधानानि समाधानपत्रे **एकत्रैव** लेखनीयानि ।

विभागः - I

अवगाहनम्

अ) अधः दत्तं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानां समाधानानि लिखन्तु। $4 \times 2 = 8$

1. वेङ्कटरावः दरिद्राणां कुटुम्बे उदभूत् , पञ्चवर्षदेशीय एव तस्मिन् माता पञ्चत्वमगात् । तस्य पिता सर्वमप्यात्मनः प्रेम कस्मिन्नेकस्मिंस्तनये केन्द्रीकृत्य जीविकामात्रपर्याप्तस्य क्षेत्रस्य सहायेन यथाकथञ्चित् कालं यापयति स्म । पुत्रस्य सुखमेव आत्मनः सुखं मन्यमानः सर्वथापि तस्य वर्धन एव तत्परः अभवत् । कुशाग्रधीः वेङ्कटरावोऽपि पाठशालायां सर्वासु कक्ष्यासु प्रशमतया उत्तीर्णतां लभमानः अन्ततः यथाकथञ्चित् वैद्यकलाशालायां स्थानमवाप्य एम् . बि. बि. एस् परीक्षायां सफलः अभवत् ।

प्रश्नाः -

क) वेङ्कटरावस्य माता कदा पञ्चत्वमगात् ?

ख) वेङ्कटरावस्य पिता कस्य साहाय्येन कालं यापयति स्म ?

ग) वेङ्कटरावः किं पठितवान् ?

घ) अनुच्छेदोऽयं कस्मात् पाठात् स्वीकृतः।

आ) **अधः दत्तं श्लोकं पठित्वा प्रश्नानां समाधानानि लिखन्तु।** $4 \times 2 = 8$

2. पूर्वम् उत्तानपादः नाम राजा आसीत् । तस्य प्रथमपत्नी सुनीतिः । द्वितीयपत्नी सुरुचिः। सुनीतेः पुत्रः ध्रुवः । सुरुचेः पुत्रः उत्तमः। ध्रुवः विष्णुमुद्दिश्य तपः अकरोत्। विष्णुः ध्रुवाय वरम् अदात् ।

च) उत्तानपादस्य प्रथमपत्नी का ?

छ) उत्तानपादस्य द्वितीयपत्नी का ?

ज) कस्याः पुत्रः ध्रुवः ?

झ) ध्रुवः कमुद्दिश्य तपः अकरोत् ?

इ) **अधः दत्तमनुच्छेदं अन्ध्रभाषायां अनुवदन्तु ।** $1 \times 8 = 8$

3. पूर्वं शन्तनः नाम राजा आसीत् । तस्य पत्नी गङ्गा । तयोः अष्टमपुत्रः देवव्रतः । गङ्गा गमन अनन्तरं शन्तनः मत्स्यगन्धी नाम्नीं कन्यां परिणेतुम् ऐच्छत् । तदा पितुः इच्छां पूरयितुं देवव्रतः मत्स्यगन्ध्याः पितरम् दाशराजम् अमिलत् । दाशराजस्य वचनानुसारं देवव्रतः आजन्मब्रह्मचर्यां वोढुं , स्व यव्वनशक्तिं पित्रे दातुं च प्रतिज्ञां कृतवान् । अतः तदारभ्य सः देवव्रतः भीष्मः इति नाम्ना ख्यातः।

ई) **अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि 4 – 5 वाक्येषु लिखन्तु ।** $3 \times 4 = 12$

4) हिरण्यकवृत्तान्तः पाठस्य कविमुद्दिश्य लिखन्तु ?

5) बालाः व्यवहारभाषां कथं शिक्षन्ते ?

6) पतिगृहे वधूः कथं व्यवहरेत् ?

उ) **7 – 11 पर्यन्तं निर्देशानुसारं लिखन्तु ।** $5 \times 2 = 10$

7) नालन्दायां बौद्ध**संघ + आरामाः** सन्ति ।

रेखाङ्कितपदानां सन्धिकार्यं सन्धिनाम च चिन्वन्तु।

अ) संघारामः , सवर्णदीर्घसन्धिः

आ) संघरामः , सवर्णदीर्घसन्धिः

इ) संघरामः , गुणसन्धिः

ई) संघारामः , गुणसन्धिः

8) यदि सुहृदस्ति **दिव्यौषधैः** किं फलम् ।

रेखाङ्कितपदस्य विसन्धिकार्यं, सन्धिनाम च चिन्वन्तु।

अ) दिव्य + औषधैः , सवर्णदीर्घसन्धिः

आ) दिव्य + औषधैः , वृद्धिसन्धिः

इ) दिव्य + औषधैः , गुणसन्धिः

ई) दिव्या + औषधैः , वृद्धिसन्धिः

9) नालन्दाय **बौद्ध + इतराः** राजानः भूरिदानानि दत्तवन्तः ।

रेखाङ्कितपदानां सन्धिकार्यं सन्धिनाम च लिखन्तु।

10) **स्वजने** दाक्षिण्यं दर्शयतु। **रेखाङ्कितपदस्य विग्रहवाक्यं, समासनामच चिन्वन्तु**

अ) स्वयं च जनं च , द्वन्द्वसमासः

आ) स्वस्मिन् जने , सप्तमीतत्पुरुषसमासः

इ) स्वस्मात् जने, पञ्चमीतत्पुरुषसमासः

ई) स्वस्य जने, षष्ठीतत्पुरुषसमासः

11) क्रूरः **न मानुषीं** कार्यं करोति। ।

रेखाङ्कितपदयोः समस्तपदं, समासनाम च लिखन्तु।

ऊ) 12 तः 25 पर्यन्तं निर्देशालुसारं लिखन्तु। 14 × 1= 14

12) जवहर्कमलयोः **परिणयः** जातः ।

रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु

अ) विवाहः आ) प्रयाणः

इ) प्रणयः ई) प्रलयः

13) **लोचनं** सर्वं प्रपञ्चं दर्शयति।

रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु

अ) लवित्रम् आ) लांगूलम्

इ) नखः ई) नेत्रम्

14) **कुसुमानि** सौरभवं वितरन्ति । **रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं लिखन्तु**

15) शिशवः **मधुरं** खादितुम् इच्छन्ति । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु**

अ) आम्लम् आ) कटुः

इ) तिक्तम् ई) रसः

16) **प्राचीनः** जनः देवं पूजति । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु**

अ) अर्वाचीनः आ) आधुनिकः

इ) नवीनः ई) नूतनः

17) **सुखम्** इच्छति चेत् विद्यां त्यजतु । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं लिखन्तु**

18) " **गवा** " इत्यस्य इतरवचने लिखन्तु ।

अ) गोभ्यां – गोभिः
आ) गोभ्याम् – गोभ्यः
इ) गावौ – गावः
ई) गवोः – गवाम्

19) " **वधूम्** " इति पदस्य विभक्तिं लिखन्तु ।

अ) चतुर्थी
आ) सप्तमी
इ) पञ्चमी
ई) द्वितीया

20) " **मदुने** " इति पदस्य इतरवचने लिखन्तु ।

21) " **कथयति** " इत्यस्य इतरवचने लिखन्तु ।

अ) कथयतः – एषिष्यन्ति
आ) कथयथः – कथयथ
इ) कथयावः – कथयामः
ई) कथयथः – कथयन्ति

22) " **गणयिष्यति** " इति क्रियापदस्य वर्तमानकालरूपं लिखन्तु ।

अ) गणयति
आ) अगणयत्
आ) गणयतु
ई) गणयेत्

23) " **इच्छति** " इति पदस्य इतरवचने लिखन्तु ।

24) " **धनम्** " इति पदस्य व्युत्पत्यर्थं चिन्वन्तु।

अ) धिनोति प्रीणयति
आ) धरति विश्वम्
इ) धत्ते नीयते
ई) धारयति पावयति

25) " **चन्द्रयति आह्लादयति** " इति व्युत्पत्यर्थस्य व्युत्पत्तिपदं लिखन्तु।

विभागः – II

मृदुत्वम्

ऋ) **अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि दश वाक्येषु लिखन्तु ।** $2 \times 8 = 16$

26) कण्वपात्रस्य वैशिष्ट्यं लिखन्तु ?

अथवा

प्रतिभासम्मानः पाठस्य सारांशं स्वीयवाक्यैः लिखन्तु ।

27) " आधुनिकविज्ञानस्य मूलं प्राचीनभारतीयशास्त्राणि " इति कथनं समर्थयन्तु ।

अथवा

श्रमैक जीवनसौन्दर्यं नाम किम् ? अस्मिन् विषये भवतामभिप्रायं लिखन्तु ।

ॠ) **निर्देशानुसारं लिखन्तु।** $2 \times 2 = 4$

28) वीरभद्रः अस्मानं परिस्थितिं जानाति । विवाहं अङ्गीकरोति । (त्त्वा)

वाक्यद्वयं त्त्वा प्रत्ययोजनेन समुचितं संश्लिष्टवाक्यं चिन्वन्तु।

अ) वीरभद्रः अस्माकं परिस्थितिं ज्ञात्वा विवाहम् अङ्गीकरोति ।

आ) वीरभद्रः अस्माकं परिस्थितिं संज्ञाय विवाहम् अङ्गीकरोति ।

इ) वीरभद्रः अस्माकं परिस्थितिं जानन् विवाहम् अङ्गीकरोति ।

ई) वीरभद्रः अस्माकं परिस्थितिं जानन्ती विवाहम् अङ्गीकरोति ।

29) लक्ष्मीः प्रकोष्टं प्रविशति । लक्ष्मीः जलं पिबति । (ल्यप्)

वाक्यद्वयं ल्यप् प्रत्ययेन योजयित्वा सम्पूर्णं वाक्यं लिखन्तु।

विभागः – III

सर्जनात्मकता –

ए) **अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि सर्जनात्मकतया लिखन्तु ।** $2 \times 8 = 16$

30) भवदीयपाठशालायां प्रतिभाशालिनम् एकं विद्यार्थिनमुद्दिश्य लिखन्तु ।

अथवा

संस्कृभाषायां अनुवदन्तु ।

జింక నక్క స్నేహితులు. ఒకనాడు జింక వేటగాని వలలో చిక్కుకుంది. కొద్దిసేపటికి నక్క జింకవద్దకు వచ్చింది. నక్క వలను మాటి మాటికీ చూచి జింకతో " ఈ బంధం చాలా గట్టిది. ఈ ఉచ్చు త్రాళ్ళు నరాలతో చేసినట్టివి. " నేడు ఆదివారము. కనుక

పళ్ళతో ఎట్లు తాకగలను? నీవు మనస్సులో వేరుగా తలంపనిచో నేను చెప్పేది వినను. రేపు వేకువనే వస్తాను. అప్పుడు నేను చేయదగినది ఏదో తెలుపు. అని వెళ్ళి పోయింది.

31) संस्कृतभाषाप्रचाराय करपत्रमेकं रचयन्तु।

अथवा

ఉన్నతసంస్కృతవిద్యని అభివృద్ధిపరచుటకై భారతప్రభుత్వం తిరుపతి లో రాష్ట్రియసంస్కృతవిద్యాపీఠమనే పేరుతో సంస్కృతవిశ్వవిద్యాలయాన్ని 1961 లో స్థాపించింది. దీనికి డా. సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ గారు శంఖుస్థాపన చేశారు. పరంపరాగత శాస్త్రాధ్యయన సంరక్షణం మరియు సంస్కృతగ్రంథాలపై వైజ్ఞానిక పరిశోధనలు ఇక్కడ గొప్పగా చేయబడుతూ ఉన్నాయి. అనేకమంది పండితులు దేశం నలుమూలల నుండి వస్తున్న విద్యార్థులను సంస్కృతపండితులుగా తీర్చిదిద్దుతున్నారు. శాస్త్రాధ్యయనానికి కావలసిన అన్ని సదుపాయాలు ఇక్కడ లభ్యమవుతున్నాయి.

ऐ) **निर्देशानुसारं लिखन्तु।** $2 \times 2 = 4$

32) बालिका परीक्षां लिखति । **अस्य वाक्यस्य कर्मणिवाक्यं चिन्वन्तु**

अ) बालिकया परीक्षा लिख्यते। आ) बालिका परीक्षा लिख्यते ।

इ) बालिकया परीक्षां लिखति । ई) परीक्षया बालिका लिख्यते।

33) यात्रिकेण ग्रामः गम्यते । **कर्तरिवाक्ये परिवर्तयन्तु**

BLUE PRINT & MODEL PAPERS OF SSC PUBLIC EXAMINATIONSFOR THE ACADEMIC YEAR 2026 – 27
BY THE DIRECTOR OF GOVERNMENT EXAMINATIONS (S.S.C. BOARD), A.P.,

24S

SANSKRIT (Main language)

संस्कृतम् (प्राच्योन्नतपाठशालानाम्)

प्रारूपप्रश्नापत्रम् – 2 : 2026 – 27

(MODEL QUESTION PAPER – 2026 – 27)

समयः : 3.15 **निमेषाः** **गरिष्ठाङ्काः** : 100

छात्राणां सूचनाः :

1. अस्मिन् प्रश्नपत्रे त्रयः विभागाः भवन्ति ।
2. प्रश्नपत्रपठनाय 15 निमेषाः , समाधानलेखनाय 3 घण्टाः समयः भवति।
3. प्रश्नानां समाधानानि समाधानपत्रे एव लेखनीयानि ।
4. भाषांशाः इति विभागे विद्यमानानां प्रश्नानां समाधानानि समाधानपत्रे **एकत्रैव** लेखनीयानि ।

विभागः - I

अवगाहनम्

अ) अधः दत्तं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानां समाधानानि लिखन्तु। $4 \times 2 = 8$

1. पितृवाक्यपरिपालकः श्रीरामः वनवासं कुर्वन् चित्रकूटे वसति स्म । रामम् अयोध्याम् आनेतुं भरतः परिवारसहितः तत्र गतवान् । भरतं दृष्ट्वा श्रीरामः तं समीपम् उपावेश्य तस्य राज्यस्य चापि क्षेमं पृष्टवान्। तदङ्गतया अनेकान् राजनीति विषयान् अपि उपदिष्टवान्।

प्रश्नाः – क) पितृवक्यपरिपालकः श्रीरामः वनवासं कुर्वन् कुत्र वसति स्म?

ख) रामम् अयोध्यां आनेतुं कः परिवारसहितः तत्र गतवान्?

ग) भरतं दृष्ट्वा श्रीरामः किं कृतवान् ?

घ) रामः भरताय कान् विषयान् उपदिष्टवान् ?

आ) **अधः दत्तं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानां समाधानानि लिखन्तु।** $4 \times 2 = 8$

2. कश्चन व्याधः एकदा मृगयार्थं वनं गतवान् । बहुकालानन्तरं सः एकं वराहं दृष्टवान् । वराहं लक्ष्यीकृत्य सः बाणप्रयोगं कृतवान् । वराहस्य शरीरे महान् व्रणः जातः । व्रणितः वराहः कोपेन व्याधस्य उपरि आक्रमणं कृतवान् । तेन व्याधः मृतः । बाणप्रहारवेदनया वराहः अपि मृतः।

प्रश्नाः च) व्याधः किमर्थं वनं गतवान् ?

छ) व्याधः तत्र कं दृष्टवान् ?

ज) व्याधः कस्योपरि बाणप्रहारं कृतवान् ?

झ) कस्य शरीरे व्रणः जातः ?

इ) **अधः दत्तं गद्यांशं आन्ध्रभाषया अनुवदन्तु ।** $1 \times 8 = 8$

3. भारतदेशजातीयपताकस्य रूपकर्ता श्री पिंगलि वेंकय्य महोदयः । अयं क्रिष्णा जनपदे मुव्वयि मण्डलान्तर्गते भट्लपेनुमर्रु इति ग्रामे 1876 आगष्ट् 2 दिनाङ्के जातः।अस्य माता वेंकटरत्नम्मा ।पिता हनुमन्तरायुडु । सः प्राथमिकविद्यां पेदकळेपल्लि ग्रामे अभ्यस्तवान् । अयं 19 वयसि दक्षिणाप्रिकादेशे गान्धीमहोदयं मिलितवान् । अयं बोयर् इति युद्धे भागं गृहीतवान् । 1916 वर्षे लक्को जातीयकांग्रेस्समावेशे जातीयपताकाविष्करणं कृतवान् ।

ई) **अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि 4 – 5 वाक्येषु लिखन्तु ।** $3 \times 4 = 12$

4) सन्मित्ररहितस्य जीवनं शून्यं किमर्थम् ?

5) चन्द्रापीडस्य विद्याभ्यासः पाठस्य कविमुद्दिश्य लिखन्तु ?

6) प्रियंवदा शकुन्तलायाः स्वगृहत्यागसमये प्रकृतेः अवस्थां कथं वर्णयति ?

उ) 7 – 11 **पर्यन्तं निर्देशानुसारं लिखन्तु ।** $5 \times 2 = 10$

7) **नालन्दायां <u>विग्रह + आराधनम्</u>** नासीत् ।

रेखाङ्कितपदानां सन्धिकार्यं, सन्धिनाम च चिन्वन्तु

अ) विग्रहराधनम् , गुणसन्धिः
आ) विग्रहाराधनम् ,सवर्णदीर्घसन्धिः
इ) विग्रहराधनम् , सवर्णदीर्घसन्धिः
ई) विग्रहाराधनम् , गुणसन्धिः

8) अनन्तः **<u>रत्नोदधिः</u>** अस्माकं आनन्दं जनयति ।

रेखाङ्कितपदस्य विसन्धिकार्यं, सन्धिनाम च चिन्वन्तु

अ) रत्न + उदधिः , गुणसन्धिः
आ) रत्न + ऊदधिः , वृद्धिसन्धिः
इ) रत्ना + उदधिः , गुणसन्धिः
ई) रत्ना + ऊदधिः ,सवर्णदीर्घसन्धिः

9) हे छात्र! फलानि **<u>एक + एकं</u>** गणयतु। **रेखाङ्कितपदानां सन्धिकार्यं सन्धिनाम च लिखन्तु।**

10) **<u>रूपसंपन्नः</u>** वेङ्कटरावः सुशीलां परिणीतवान्।

रेखाङ्कितपदस्य विग्रहवाक्यं, समासनाम च चिन्वन्तु

अ) रूपं च संपन्नः च , द्वन्द्वसमासः
आ) रूपे संपन्नः , सप्तमीतत्पुरुषसमासः
इ) रूपाय संपन्नः, चतुर्थीतत्पुरुषसमासः
ई) रूपेण संपन्नः, तृतीयातत्पुरुषसमासः

11) मानवेन आजीवनं **<u>जपः दानञ्च</u>** करणीयौ ।

रेखाङ्कितपदयोः समस्तपदं , समासनाम च लिखन्तु।

ऊ) 12 तः 25 पर्यन्तं निर्देशालुसारं लिखन्तु। 14 × 1= 14

12) शिशोः **<u>वदनं</u>** आनन्दं जनयति । **रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु**

अ) मुखम् आ) वालम्

इ) वामहस्तम् ई) वन्दनम्

13) **<u>तरवः</u>** हि प्राणभूताः भूतले । **रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं चिन्वन्तु**

अ) पत्राणि आ) तपोवनानि

इ) कुसुमानि ई) वृक्षाः

14) **<u>इन्दुः</u>** कौमुदीं प्रसारयति । **रेखाङ्कितपदस्य समानार्थकपदं लिखन्तु**

15) **परोपकाराय <u>पुण्यं</u>** करणीयम् । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु**

अ) प्रशान्तम् आ) पावनम्

इ) पापम् ई) पनसम्

16) कंसस्य **<u>शत्रुः</u>** कृष्णः । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं चिन्वन्तु**

अ) मित्रम् आ) स्वसा

इ) सारथिः ई) मातुलेयः

17) **<u>पुरा</u>** घण्टाकर्णः नाम राक्षसः आसीत् । **रेखाङ्कितपदस्य विरुद्धार्थकपदं लिखन्तु**

18) " **भिषक्** " इत्यस्य इतरवचने लिखन्तु ।

अ) भिषजौ – भिषजः आ) भिषग्भ्याम् – भिषग्भ्यः

इ) भिषग्भ्याम् – भिषग्भिः ई) भिषजोः – भिषजाम्

19) " **विदुषि** " इति पदस्य विभक्तिं लिखन्तु ।

अ) चतुर्थी आ) सप्तमी

इ) पञ्चमी ई) द्वितीया

20) " **येन** " इति पदस्य इतरवचने लिखन्तु ।

21) " **इच्छति** " इत्यस्य इतरवचने लिखन्तु ।

अ) इच्छतः – इच्छन्ति आ) इच्छथः – इच्छथ

इ) इच्छवः – एषिष्यामः ई) इच्छथः – इच्छन्ति

22) " **अमिलत्** " इति क्रियापदस्य वर्तमानकालरूपं लिखन्तु ।

अ) मिलति आ) मेलिष्यति

आ) मिलतु ई) मिलेत्

23) " **कथयिष्यति** " इति पदस्य इतरवचने लिखन्तु ।

24) " **मन्मथः** " इति पदस्य व्युत्पत्यर्थं चिन्वन्तु।

अ) माति वर्तते गर्भोऽत्र आ) मनांसि मथ्नाति

इ) मनसि मुञ्चति ई) मनुं मथयति

25) " **धरति विश्वम्** " इति व्युत्पत्यर्थस्य व्युत्पत्तिपदं लिखन्तु।

विभागः – II

मृदुत्वम्

ऋ) अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि 9 -10 वाक्येषु लिखन्तु । $2 \times 8 = 16$

26) हिरण्यकवृत्तान्तः इति कथायाः सारांशं स्वीयवाक्यैः लिखन्तु ?

अथवा

वर्तमानकाले प्राक-शास्त्रि (Inter) – शास्त्रि (Degree) – आचार्य (M.A.) – वृत्तिशिक्षादीनाम् (B.Ed, M.B.B.S.,etc) अध्ययनार्थं परिकल्पितां छात्रप्रवेशपद्धतिं लिखन्तु

27) पतिगृहप्रापणसमये लोके सामान्यजनैः अनुभूयमानं दुःखं वर्णयन्तु ।

अथवा

समिष्टिकुटुम्बजीवने स्त्रीणां प्राधान्यम् उद्दिश्य दशवाक्यानि लिखन्तु ।

ऋ) निर्देशानुसारं लिखन्तु। $2 \times 2 = 4$

28) रामः विद्यालयं गच्छति । पाठं पठति। (त्त्वा)

वाक्यद्वयं त्त्वा प्रत्ययोजनेन समुचितं संश्लिष्टवाक्यं चिन्वन्तु।

अ) रामः विद्यालयं गच्छन् पाठं पठति ।

आ) रामः विद्यालयम् आगत्य पाठं पाठति ।

इ) रामः विद्यालयं गत्वा पाठं पठति ।

ई) रामः विद्यालयं गतवान् पाठं पठति।

29) छात्राः आश्रमं प्राप्तवन्तः। छात्राः विश्रामं कृतवन्तः। (ल्यप्)

वाक्यद्वयं ल्यप् प्रत्ययेन योजयित्वा सम्पूर्णं वाक्यं लिखन्तु।

विभागः – III

भाषांशाः –

ए) अधः दत्तानां प्रश्नानां समाधानानि सर्जनात्मकतया लिखन्तु । $2 \times 8 = 16$

30) संकृतभाषा प्रचाराय एकं करपत्रं रचयन्तु।

अथवा

संस्कृभाषायां अनुवदन्तु ।

శ్రీకృష్ణుడు సుదాముడు బాల్యంలో ఒకే గురువు గారి వద్ద విద్యను నేర్చారు. వారిద్దరూ స్నేహం తో కలిసి మెలిసి తిరిగేవారు. గురువుగారికి సపర్యలు చేసేవారు. కాలక్రమంలో శ్రీకృష్ణుడు ద్వారకాధీశుడైనాడు . సుదాముడు ఎంత పేదరికం లో ఉన్నప్పటికీ ఎవరినీ యాచించక శ్రీకృష్ణుడుని తలచుకుంటూ ఉండేవాడు. భార్య సలహా మేరకు సుదాముడు శ్రీకృష్ణుడుని కలుసుకోవడానికి కొన్ని అటుకులను బహుమానంగా ఇచ్చాడు. దానికే సంతోషించిన శ్రీకృష్ణుడు సుదామునికి అష్టైశ్వర్యాలను ఇచ్చాడు .

31) वरदक्षिणानिर्मूलनाय पत्रिकायां सम्पादकीयं विरच्य प्रकाशयन्तु इति पत्रिकासम्पादकाय लेखं लिखन्तु।

अथवा

संस्कृतभाषायाम् अनुवदन्तु।

శ్రమ అనే పునాదిపైనే అభినృద్ధి భవనం ఆధారపడి ఉంటుంది. శ్రమించడానికి ఎవరూ సిగ్గుపడకూడదు. సోమరితనంతో సమాజానికి భారం కాకూడదు.
శ్రమైకజీవనసౌందర్యాన్ని చూడగలగాలి. శ్రమను గౌరవంగా భావించడం నేర్చుకోవాలి.
శ్రమసంస్కృతిలో జీవించడం నేర్చుకోవాలి.

ऐ) निर्देशानुसारं लिखन्तु। $2 \times 2 = 4$

32) नर्तकी नाट्यं करोति। **अस्य वाक्यस्य कर्मणिवाक्यं चिन्वन्तु**

अ) नर्तक्या नाट्यं क्रियते। आ) नर्तकी नाट्यं क्रियते

इ) नर्तक्या नाट्यं करोति । ई) नाट्येन नर्तकी करोति

33) सौचिकेन वस्त्रं सीव्यते। **कर्तरिवाक्ये परिवर्तयन्तु**